

Saatja: Ülo Plakso <ulo.plakso@kambja.ee>

Saadetud: 26.04.2024 13:03

Adressaat: PPA Lõuna <louna@politsei.ee>

Teema: Sõjahaudade teisaldamine sõjamuuseumi ja Kambja valla koostöös.

Manused: image001.png

Tere,

Teavitan politseid, et Eesti Sõjamuuseumi ja Kambja valla koostöös toimub Kambja vallas Külitses Haaviku tee 2 ja Suure-Kambjas Pedaja kinnistul asuvate sõjahaudade teisaldamine.

03.05.24 eemaldatakse haudadelt hauatähised ja muud betoonist ning graniidist elemendid.

06.05.24 kaevatakse lahti Külitse sõjahaud ning 07.05.24 Suure-Kambja sõjahaud.

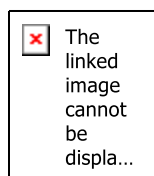
Kaevamist viib läbi Eesti Sõjamuuseum.

Hauatähised paigaldab ümber Terasteenused OÜ.

Säilmed maetakse hiljem ümber Kambja kalmistule.

Täiendavat infot on võimalik saada Eesti Sõjamuuseumi välitööde spetsialisti Aare Vaida ja minu käest.

Lugupidamisega

ÜLO PLAKSO

Majandusosakonna juhataja

Kambja Vallavalitsus

(+372) 5684 1034

ulo.plakso@kambja.ee

KAMBJA – KINDEL JA KODUNE

www.kambja.ee

From: Aare Vaida <aare.vaida@esm.ee>

Sent: Friday, April 26, 2024 12:48 PM

To: Ülo Plakso <ulo.plakso@kambja.ee>

Subject: Vs: Sõjahaudade teisaldamine sõjamuuseumi ja Kambja valla koostöös.

Tere

Tore, et kõik sujub.

Teeme platsi puhtaks 😊

Lugupidamisega

Aare Vaida

Eesti sõjamuuseum

välitööde spetsialist

5054924

Saatja: Ülo Plakso <ulo.plakso@kambja.ee>

Saadetud: reede, 26. aprill 2024 12:41

Adressaat: Aare Vaida <aare.vaida@esm.ee>

Koopia: yl.teed <yl.teed@ylenurme.ee>

Teema: RE: Sõjahaudade teisaldamine sõjamuuseumi ja Kambja valla koostöös.

Tere

Tere

Saadan Terasteenuse pakkumise hauatähiste ümbertõstmiseks. Üks hauatähis viiakse Kambja kalmistule kus on alus ette valmistatud. Tähis tõstetakse otse alusele. Matmisala jääb tähise esisele alale.

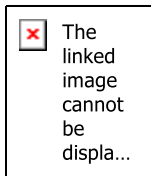
Suure-Kambja Pedaja maaomanik on Vello Tenso tel nr 56989285. Omanikku on teavitatud tööde toimumisest.

Külitse Haaviku tee 2 maaomanik on Anneli Pedoson tel nr 5658011. Omanikku on teavitatud tööde toimumisest.

Terasteenusega kokkuleppel eemaldavad nad tähised 03.05.24. Samal päeval toimub ka Külitse platsilt muude betoon ja graniitelementide eemaldamine.

Olme OÜ-ga on olemas kokkulepe Kambja katlamaja vana katlaruumi kasutamiseks.

Lugupidamisega

ÜLO PLAKSO

Majandusosakonna juhataja

Kambja Vallavalitsus

(+372) 5684 1034

ulo.plakso@kambja.ee

KAMBJA – KINDEL JA KODUNE

www.kambja.ee

From: Aare Vaida <aare.vaida@esm.ee>

Sent: Wednesday, April 3, 2024 11:44 AM

To: Ülo Plakso <ulo.plakso@kambja.ee>

Subject: Sõjahaudade teisaldamine sõjamuuseumi ja Kambja valla koostöös.

Tere

Sõjahaudade teisaldamine sõjamuuseumi ja Kambja valla koostöös.

Külitse sõjahaud

(katastritunnus 94901:001:0246)

<https://register.muiinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=4303>

Sõjamuuseumi töötajad saavad kell 6.mai 09.00

Nõupidamisel käis läbi mõte, et ekskavaator vabastab alguses kaevamisala ja hiljem tegeleb ülejäänud plaatidega.

Siin see probleem, et kui kaevamisala saab puhtaks, tuleks asuda haudade kaevamisele ja sellega on kopp hõivatud kogu aeg. Ülejäänud alalt plaatide eemaldamiseks saab ta aega alles peale säilmete kaevamise lõppu ja siis on vaja veoautot. Pole mõistlik autol seal passida. Samuti läheb tarvis ruumi väljakaevatavale pinnasele.

Seega võiks kopp ja auto alustada paar tundi varem,

eemaldades kõike, mis võib segada kaevamist- betoonist kõnniteeplaadid ja neutraalse hauatähise. Väiksema kraami- lilled jms. saame matta. Arvestame võimalusega, et ei õnnestu neutraalset hauatähist tervelt eemaldada. Ei juhtu midagi hullu, kui ei saa kohe kell 9 alustada säilmete kaevamisega. Ootame rahulikult. Võibolla peab kõne kirikuõpetaja. Sellest allpool. Või töötada kahe kopaga, üks tegeleb säilmete kaevamisega, teine plaatide eemaldamisega? Kas on ruumi kahele?

Suure-Kambjas sõjahaud (katastritunnus 28203:006:0072)

Tööde algus 7. mail kell 09.00

<https://register.muinasa.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=4243>

Seal on kõmniteplaadid väikesed, neid pole palju. Võiks uurida, kas maaomanik tahab plaate endale. Seal on ka neli betoonist hauaplaati, milledele nimed peaaegu kustunud. Kui saaksime maaomanikult loa puruks löödud tüki matta haa põhja siis oleks sõit neutraalse hauatähisega ainult kalmistule.

Kui maaomanik ei soovi plaate ja tükke, peab auto selle viima Tartusse purustamisele. Saame hakkama ühe autoga. Hommikul tõstame neutraalse hauatähise eemale. Autole laetakse kõmniteplaadid ja punased hauaplaadid ja need viiakse purustajasse. Saame alustada kaevamisega. Kui auto tagasi, leiab hetke, et neutraalne hauatähis laadida autole. Kes selle kalmistul maha tõstab? Kopal peavad kaasas olema tropid ja autol kaasas prussid neutraalsele hauatähisele alla panemiseks. Auto peab olema eemaldatava portega.

Räägitud ratasekskavaator-laadur sobib hästi, peab olema varustatud sirge planeerimiskopaga

Sõjamuuseum tasub kaevetööde arve.

Kaevamist objektil juhivad arheoloog Arnold Unt. Kopa tööd juhendab sõjamuuseumi töötaja. Kokku osaleb välitöödel 5 sõjamuuseumi töötajat.

Kopp kaevab kirstudeni, jätkavad sõjamuuseumi spetsialistid, koguvad luustikud kottidesse. Tööpäeva lõpus tuleb kotid viia hoiustamiskohta. Selleks palun leida kerghaagis ja auto juhiga. Hoiukoht on lihtne lukustatav kuur, garaaz vms., kus oleks võimalik hiljem pakkida, võiks olla mingi laud. Mingi aeg on seal kirstud ladustatud.

Umbes 2 nädalat hiljem tuleb sõjamuuseumi töötaja, kes pakib säilmed väikestesse papist kirstudesse (30x30x70cm)

Vald otsustab kalmistu ja matab kirstud. Kaevatakse ühishaud, kirstukesed paigutatakse hauda üksiksteise kõrvale.

Tähiseks saab kasutada neutraalset hauatähist, mis on objektilt toodud.

Meediat kaevamistest eelnevalt ei teavitata.

Tuleks teavitada kohalikku politseid.

Kas kutsuda kirikuõpetaja lugema enne kaevamist? Kui kalmistu asub kirikumaa, oleks see mõistlik, sest neilt tuleb hiljem matmiseks luba küsida. Parem, kui kirik on algusest peale kaasatud.

Kirikuõpetaja kõnelemine võiks toimuda kell 9 Külitsel, vaatamata, et seal on paar tundi tööd tehtud. Selleks hetkeks seisatakse kopp. Tehakse mõned pildid vallalehte.

Küsimused oodatud, jagan selgitusi.

Lugupidamisega

Aare Vaida

Eesti sõjamuuseum

välitööde spetsialist

5054924